

Den stora omfördelningen.

Det börjar alltid med en siffra. En liten, hanterbar, nästan gullig siffra: 14 miljarder i försörjningsstöd. Den lyfts fram som ett moraliskt haveri, ett hot mot samhällsordningen, ett bevis på att människor inte "tar ansvar". Den blir en symbol för allt som är fel. Men i kulisserna står de verkliga jättarna: jobbskatteavdragen, ROT, RUT, slopad förmögenhetsskatt, slopad arvsskatt. Tillsammans kostar de över 120 miljarder varje år. De är inte små siffror, de är hela landskap av uteblivna resurser. Men de kallas inte "bidrag". De kallas "arbetslinje", "valfrihet", "tillväxt". Det är lite Orwellskt över det.

Det är här nyliberalismen visar sitt mest eleganta trick: att döpa om omfördelning uppåt till "reformer", och omfördelning nedåt till "beroende". När pengar går till de redan välbestälda är det en investering i framtiden. När pengar går till de fattigaste är det en kostnad, ett problem och en skam.

Svantessons indignation över försörjningsstödet är därför inte ett misstag, utan en metod. Den är en hundvissla till de egna väljarna: "Se, vi jagar de lata, vi försvarar de flitiga." Samtidigt försvinner de verkliga summorna i dimman, 120 miljarder i skattesänkningar som aldrig kallas vid sitt rätta namn.

Och medan regeringen jagar myggan, växer elefanten i rummet. Arbetslösheten närmar sig tio procent, men det nämns inte. Segregationen fördjupas, men det förtigs. Rasismen normaliseras, men det förnekas. Den strukturella rasismen, den som gör att människor systematiskt sorteras bort från arbetsmarknad, bostadsmarknad och inflytande, är helt frånvarande i retoriken.

Till detta kommer a-kassan. Den har successivt försvagats, och nu trappas ersättningen ned efter 100 och 200 dagar. För många innebär det flera tusen kronor mindre i månaden. Samtidigt står en växande del av arbetskraften helt utan skydd, eftersom facklig anslutning och medlemskap i a-kassan har minskat dramatiskt. Många som arbetar idag är varken med i facket eller a-kassan. När de förlorar jobbet återstår bara socialtjänsten - alltså det försörjningsstöd som regeringen samtidigt demoniserar.

Det är en perfekt nyliberal cirkel:

Försämra a-kassan så att fler faller ur. Låt facklig anslutning erodera så att löntagare blir svagare. Demonisera försörjningsstödet så att de som hamnar där framstår som "problem". Och kalla alltihop för "arbetslinjen".

Det är inte en slump. Redan på 1990-talet skrev Ulf KristerSSon och Thomas Idergard sitt program för en "individuell välfärdspolitik". Välfärdsstaten skulle monteras ned, skatterna sänkas, privatiseringarna rullas ut. Det som då var en ideologisk skrift är idag regeringens praktiska politik.

Nyliberalismen fungerar som en sorts moralisk optik: den förstörar myggan tills den ser ut som ett monster, och förminskar elefanten tills den ser ut som en liten kattunge. Den gör att 14 miljarder blir en nationell kris, medan 120 miljarder blir en naturlag.

Och så står vi där, i en teater där rollerna redan är fördelade:

De fattiga spelar hot.

De rika spelar investering.

Regeringen spelar oskyldig och hävdar naturlagen.

Publiken applåderar, för de hör hundvisslan. Men bakom ridån pågår den verkliga föreställningen: en gigantisk omfördelning av resurser, från botten till toppen, maskerad som "rättvist".

Bakom all den historiken och den galna nyliberalism som steg för steg monterat ned välfärden växte något mycket obehagligt fram: Sverigedemokraterna. När

trygghetssystemen försvagades, när arbetslösheten sköts över på individen, när segregationen tilläts fördjupas och rasismen aldrig erkändes som strukturell, då öppnades dörren för ett parti som byggde sin framgång på just dessa sprickor. De pekade med hela handen på en enda sak - allt var invandrarnas fel. Tacka fan att de nyliberala tyckte det var bra att sätta det fokuset (ursäkta svordomen), istället för den verkliga orsaken. Idag kan man knappt se någon skillnad mellan Kristdemokrater, Moderater och Sverigedemokrater. De tävlar om vem som kan vara mest repressiv, vem som kan ropa högst om hårdare tag, vem som kan förvandla sociala problem till moralpanik. Det är inte längre en fråga om politiska nyanser, utan om en kapplöpning där varje steg framåt är ett steg bort från rättssäkerhet, solidaritet och demokratiskt ansvar.